

trænge ogsaa til Støtte. Kvinderne her i Landet have ikke arbejdet tilstrækkeligt paa de store Maal; det kan være rigtigt at begrænse sig; men hvorfor ikke generalisere mere? det forslaaer ellers ikke.

Arbejdet inden for Kvindesagen drejer sig om:

1) Kvindens sociale Stilling i Samfundet (den kommunale og politiske Stemmeret).

2) Bestræbelserne for i Erhvervslivet og i Ægteskabet at skaffe hende lige Ret med Manden.

Det er naivt at tro at kunne faa Valgret ved blot at forlange den af Mændene. Disse gjorde et Arbejde for at faa den og toge den saa selv; men hvor vare Kvinderne henne, da Striden stod paa? Vare de ikke tilfredse med Mændenes Arbejde, skulde de have vist det; og vare de tilfredse, var det vel, fordi de følte sig tilstrækkeligt repræsenterede gennem Mændene. Have Mændene ikke gjort Fyldest? Det er muligt — men hvad have Kvinderne da gjort? Det er anderledes i Amerika og England; der træffer man Kvinderne fremmest i det politiske Arbejde. I Amerika arbejdede de ivrigt paa Neger-slaveriets Ophævelse og under Opstanden mod England. Tænk paa Florence Nightingale — det var en Samfundssag. Og Primroseligaen, stiftet af Aristokratiets Kvinder, hjalp Toryernes Parti til Magten under Beaconsfield.

Man kan sige, at det er vrangvilligt af Mændene at udelukke Kvinderne; men er det nu ogsaa sandt? I det politiske Liv er det det selvstændige politiske Arbejde, det kommer an paa.

I det kommunale Liv stiller det sig noget anderledes; der har Kvinderne, foruden at betale deres Skat, spredt og enkeltvis udrettet et Arbejde, og før eller senere vil og maa ogsaa den kommunale Valgret tilfalde dem. I Erhvervslivet er Kvinderne ligeledes naaet godt frem her hjemme; det er deres stærke Side. Paa dette Omraade have Kvinderne faktisk bidraget til, at der er kommen en anden Aand ind i Samfundet end den, der findes i Lovene. Sæder og Skikke ville som oftest være et Stykke forud for Lovene, som derfor ere et Udtryk for en forbigangen Tid.

Det bør ikke opfattes som en Krænkelse, at Manden har været den ridderlige, den beskyttende; thi for hver en selvstændig Mand var der hundrede uselvstændige Kvinder; det er ikke af Brutalitæt og Herskesyge, at Mændene efter Lovene ere de overlegne. Stuart Mills Bog — Kvindernes store Bog — har *een* Plet: sin Titel; thi den er bleven til et usandfærdigt Kampraab.

Kvinderne skulle ikke søge at befri sig for Mændenes